

Constanța „Ovidius” University
IOSUD – Doctoral School of Humanities
History

PHD THESIS

Coordinator:
Prof. Univ. Dr. Valentin Ciorbea

PhD candidate:
Luminița Cioconea (Stelian)

Constanța
2013

**MARIN IONESCU-DOBROGIANU (1866-1938),
MULTIVALENT PERSONALITY OF THE ROMANIAN
DOBRUJAN STUDIES**

ABSTRACT

Coordinator:

Prof. Univ. Dr. Valentin Ciorbea

PhD Candidate:

Luminița Cioconea (Stelian)

Constanța
2013

SUMMARY

LIST OF ABBREVIATIONS

INTRODUCTION

CHAPTER I – MARIN IONESCU-DOBROGIANU:

BIOGRAPHICAL REVALUATIONS

I.1. Colonel Marin Ionescu-Dobrogianu's military career

I.2. Marin Ionescu-Dobrogianu and the Dobrujan social-political life

I.3. Marin Ionescu-Dobrogianu's position among the intellectuals of the time

I.3.1 Marin Ionescu-Dobrogianu's contribution to Dobrujan cultural life

I.3.2. Marin Ionescu-Dobrogianu and the Romanian Royal Geography Society

CHAPTER II – SUBJECTS APPROACHED BY MARIN IONESCU- DOBROGIANU IN HIS WORK

II. 1. Research on historical geography in Dobruja

II. 2. Geopolitical and geostrategical elements in Marin Ionescu-Dobrogianu's work

II. 3. „*Dobrovia în pragul veacului al XX-lea: Geografia matematică, fizică, politică, economică și militară*”- benchmark in Marin Ionescu-Dobrogianu's work and Dobruja's bibliography

CONCLUSIONS

BIBLIOGRAPHY

LIST OF ANNEXES

SUMMARY

Key words: Dobruja, historical geography, monograph, Dobrudjan studies, politics, geostrategy

Entire Marin Ionescu-Dobrogianu's work is to be integrated into the Romanian research scientific segment, at the beginning of the 19th century and the beginning of the 20th century; his work represents the fundamental element of the modern scientific research, through the emergence of new humanities and social sciences, and Marin Ionescu-Dobrogianu can be considered among the Dobrujan studies founders, and through all his achievements, he can be considered Dobrujan.

I have chosen the present PhD subject, as there has not been done yet a complex research about Marin Ionescu-Dobrogianu's personality to gather references about his biography, military and scientific career and a complete bibliography of his work and references about him are still missing. This was the main difficulty in making the bibliography for the present PhD thesis, as there was necessary to study an important number of periodicals.

As professor Valentin Ciorbea has already identified in the studies dedicated to Marin Ionescu-Dobrogianu¹, and which represent the most recent bibliographic source for the monograph research, there are three important features to characterize his personality: his military career, scientific career and educational activity. Otherwise, M.D. Ionescu himself appreciated this, as following, at the 30th anniversary of the newspaper „Dobrogea Jună”, in 1934, „it is more easier to dominate a territory with the army than to watch and write about that county in order to get it out from the unknown dark [...]. Me, who I handled the sword and the pen in Dobruja's benefit, I realized the importance of these two hypostases”².

As a consequence, the purpose of our research followed three directions: a biography as complete as possible about Marin Ionescu-Dobrogianu, the analysis of his work, ordered in volumes and studies published during his life, and thus designing the second element of his

¹ Valentin Ciorbea, *Colonelul Marin Ionescu- Dobrogianu, fondatorul dobrogenisticii românești*, in *Statul Major General în arhitectura organismului militar românesc 1859-2009: Studii și comunicări prezentate la sesiunea științifică cu participare internațională dedicată împlinirii a 150 de ani de la înființare a Statului Major General și Zilei Arhivelor Române*, Pitești, 24-25 iulie 2009, pp. 346-352; see also: Idem, *Marin Ionescu-Dobrogianu, ofițerul savant (1866-1938)*, in „Ex Ponto. Text/Image/Metatext”, II, no 3, iul-sep 2004, pp. 175-193; Idem, *Colonelul Marin Ionescu-Dobrogianu (1866-1938) ofițerul savant*, in „Document: Buletinul Arhivelor Militare Române”, XIV, no 1, 2011, pp. 24-26.

² *** *Trei decenii de dobrogenism*, Institutul de Arte Grafice ”Dobrogea Jună”, Constanța, [f.a.].

personality, and the third direction, his creativity.

Our scientific approach was based on archives, as well as on general and special works, and mainly towards Marin Ionescu Dobrogianu's studies. The second element in the subject bibliography includes the studies (very few books³, and articles) dedicated to the famous Dobrujan personality. At their turn, they can be divided in articles contemporary with his personality. The great part of the articles are laudatory and they show the reverential respect and appreciation expressed by his contemporaries⁴. The second type of reference works are those published before and after 1989, when the access to the documentary sources facilitate another type of presentation, meaning a scientific view and which aims mostly the first aspect of his personality, that of the military career,⁵, as well as concise biographies⁶.

We mostly used the documentary sources to be found in Constanța "Ioan N. Roman" County Library, where there is almost the whole work published by Marin Ionescu-Dobrogianu, and we also used volumes coming from his personal library, some of them identified also in the list of those already donated by him to „Mircea cel Bătrân” Highschool in Constanța⁷. The documentary research was completed with investigations at the Romanian Academy Library, the Special Collection Department and Engravings and Manuscripts Department, in the collection Grigore Antipa, where there is preserved M. D. Ionescu's letter addressed to the Romanian famous scholar, through which he requested a corroboration for some scientific hypotheses⁸.

We were able to make a complex study upon Marin Ionescu-Dobrogianu's personality only by researching the archive documents from the Romanian Military Archives⁹ and Constanța County Archive Service¹⁰, where we identified original documents which helped us to design a complete image of his life and activity.

The Dobrujan periodicals collection gave us the opportunity to identify and study the articles and articles about Marin Ionescu-Dobrogianu's publicistic activity, which we could

³ Constantin N. Sarry, *Închinare: Colonelului Marin D. Ionescu-Dobrogianu: Cu prilejul sărbătoririi sale*, Dobrogea Jună, Constanța, [f.a.].

⁴ Constantin Mureșanu, *Domnul colonel Ionescu M. Dobrogianu*, in „România dela Mare”, III, no 84, 8 iul 1935, p. 2; no 85, 15 iul 1935, p. 2; no 86, 22 iul 1935, p. 2; see also: *** *Sărbătorirea unui mare cărturar dobrogean*, în „România dela Mare”, II, no 90, 19 aug 1935, p. 2.

⁵ Valentin Ciorbea, *op.cit.*.

⁶ Gelu Culicea, *Marin Ionescu-Dobrogianu*, in „Analele Dobrogei”, I, no 1, 1995, pp. 84-86.

⁷ Gheorghe Coriolan, *Donațiunea Colonel Ionescu Dobrogianu*, in „Farul”, I, no 8, 27 mar 1933, p. 2.

⁸ Romanian Library Academy, Manuscripts and Engravings Department, collection *Grigore Antipa*, f. 961.

⁹ Romanian Military Archives (further on A.M.R.), collection *Ministerul de Război*, no 5470; collection *Divizia 15 Infanterie*, no 2278; collection *Marele Cartier General*, no 3831; collection *Marele Stat Major. Serviciul Statistic*, no 5456, collection *Direcția Cadre și Învățământ* (further on *D.C.I.*), no 3042, memorii *Bătrâni*; collection *Regimentul 34 Infanterie*, no 1055; collection *Regimentul 11 Infanterie* (1881-1923), no 1032; collection *Direcția Justiției Militare*, no 5465; collection *Direcția Pensii Militare*; Army Historical Service (further on S.I.A.), collection *Institutul Geografic Militar*.

¹⁰ Constanța State Archive (further on S.J.A.S.C.), collection *Colecția Registrelor de Stare Civilă*; collection *Tribunalul Constanța*; collection *Partidul Național Țărănesc*.

reconstituted from a series of interwar newspapers and journals, as: „România dela Mare”¹¹, „Dobrogea Jună”¹², „Secera”¹³, „Glia”¹⁴, „Analele Dobrogei”¹⁵, „Arhiva Dobrogei”¹⁶, „Colnicul Hora”¹⁷, as well as national publications as the following: „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”¹⁸, „Dumineca poporului”¹⁹, „Viața românească”²⁰, „Revista Fundațiilor Regale Române”²¹, ș.a.

There can be found short and sometimes inaccurate data in the biography written by Petru Vulcan²²; there are some data in an article in his honour which was published in the journal „Analele Dobrogei”²³, and in Lucian Predescu’s „Enciclopedia Cugetarea” (1940)²⁴. The articles signed by his contemporaries are also laudatory and they highlight moments of his biography, but mostly they identify Marin Ionescu-Dobrogianu’s cultural merits as a hard-working researcher and man of culture²⁵. Before 1989, the Romanian historiography was poor in references about the colonel M. Ionescu-Dobrogianu’s life and activity. Constanța Călinescu and Ion Faiter²⁶ wrote a biobibliography, in a volume dedicated to the most representative people in culture in Dobruja and where they completed the already known information, but very important were in ’80’s the article signed by prof. Gheorghe Dumitrașcu²⁷, who wrote laudatory articles regarding Marin Ionescu-Dobrogianu personality and about some aspects of his works.

Marin Ionescu-Dobrogianu was a regular military man, but also a complex man of culture, fond of exploring the Dobrujan area by documentation travels. He is the author o

¹¹ „România dela Mare: organ politic-economic-literar”, Constanța, 26 nov 1933 - 28 mai 1940.

¹² „Dobrogea Jună: organ al tinerimii dobrogene”, Constanța, 12 dec 1904 - 31 oct 1944.

¹³ „Secera: organ al Partidului Țărănesc din Constanța și al Federației Democrației Național-Sociale”, Constanța, 15 mai 1920 - 3 iul 1927.

¹⁴ „Glia: ziarul Partidului Țărănist Radical din Constanța”, Constanța, 1 nov 1933 - 13 dec 1937.

¹⁵ „Analele Dobrogei: revista societății culturale dobrogene”, Constanța, ian 1920-1938.

¹⁶ „Arhiva Dobrogei: revista societății pentru cercetarea și studierea Dobrogei”, București, 1916, 1919-1920.

¹⁷ „Colnicul Hora: revistă literară-științifică”, Tulcea, 15 feb. 1906 – 1 feb 1907.

¹⁸ „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, București, 1876-1939.

¹⁹ „Duminica poporului: foaie săptămânală”, București, 1914-1928.

²⁰ „Viața românească: revistă literară și științifică”, București, 1906-1948.

²¹ „Revista Fundațiilor Regale: revistă lunară de literatură, artă și cultură generală”, București, 1934-1947.

²² Petru Vulcan, *Locotenentul M.D. Ionescu*, in „Ovidiu”, I, no 10, 1 feb 1899, pp. 145-146.

²³ *** *Pagina frunzașilor Dobrogei: Colonelul Ionescu M. Dobrogianu*, in „Analele Dobrogei”, XVI, 1935, pp. 130-132.

²⁴ Lucian Predescu, *Enciclopedia Cugetarea. Material românesc. Oameni și înfăptuiri*, Editura Vestala, București, 1999, p. 434.

²⁵ Gheorghe Coriolan, *O icoană dobrogeană: Col. Ionescu Dobrogianu*, in „România dela Mare”, II, no 90, 19 aug 1935, p. 6; see also: Idem, *Colonelul Ionescu-Dobrogianu*, in „România dela Mare”, VI, no 255, 23 ian 1939, p. 2; Nic. Lupu, *Colonelul Ionescu Dobrogianu*, in „Dobrogea Jună”, XXXIV, no 188, 14 dec 1938, p. 1; Ioan Micu, *Un cercetător de trecut: Col. Ionescu M. Dobrogianu*, in „Gânduri dela mare”, II, no 9-10, nov- dec 1938, pp. 3-5; C. Mureșanu, *Domnul colonel Ionescu M. Dobrogianu*, in „Rom. dela Mare”, III, no 84, 8 iul 1935, p. 2; no 85, 15 iul 1935, p. 2; no 86, 22 iul 1935, p. 2; I. Petrovici, *Colonelul Ionescu Dobrogianu, ca militar*, în „Rom. dela Mare”, I, no 12, 12 feb 1934, p. 6; Aurel Vulpe, *Cuvântare rostită cu prilejul sărbătoririi lui M.D. Ionescu-Dobrogianu*, in „Dobrogea Jună”, XXIX, no 135, 9 nov 1933, p. 1.

²⁶ Constanța Călinescu, Ion Faiter, *Dimensiunile unor vocații*, [f.e.], Constanța, 1979, pp. 519-526.

²⁷ Gheorghe Dumitrașcu, *M. Ionescu-Dobrogeanu*, in „Tomis”, an V, no 9, sep 1970, p. 16; see also: Idem, *Îi sunt dator lui M.I. Dobrogianu. Oameni, locuri, întâmplări din Dobrogea*, in „Litoral”, XII, no 1154, 24 ian 1982, p. 1, 3; no 1155, 25 ian 1982, p. 1, 3.

numerous studies, reviews and papers; he also published some scientific editions. Beside the permanent activity in the military service, until 1920, but mostly after that, Marin Ionescu-Dobrogianu used to be a self-taught man, fond of old Romanian and foreign, which he used to documentate his studies dedicated to Dobruja's history and geography, which became important high scientific contributions published in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, and which were also gathered in a vast library, proving he was fond also of bibliophily.

The first chapter of the thesis is named „Marin Ionescu-Dobrogianu: biographical revaluations” and I underlined the need to consider thoroughly, complete and describe in detail his biography. The chapter is structured in three subchapters under the subordinated to the central theme, as it was mentioned in the title. In the first subchapter named „The military career”, we presented some aspects of his biography referring to his place of birth, childhood, family life, education, including Matei Basarab” Highschool in Bucharest, and, finally, we presented his exceptional military career with exact data about his promotions and appreciations signed by his hierarchical superiors; his participation to the Balkan Wars; the most important moments when he led the Regiment 34 Infantry²⁸, in the military confrontations at Turtucaia; the period when he was prisoner and about his return home; his appointment as a commander of the Regiment 73 Infantry in Tulcea²⁹; the circumstances of his resignation and when he became reserve officer³⁰.

The first subchapter was based on the documentary material provided by the studies³¹ signed by professor Valentin Ciorbea, who published the first detailed scientific research about Marin Ionescu-Dobrogianu's life and military career. The biographical data regarding his military career included also the research in the archive collections, based on his military file³², but also the articles published by Marin Ionescu-Dobrogianu where he remembers actions, deeds, bringing some details about some periods of his life³³.

The subchapter two is named „Marin Ionescu-Dobrogianu and the social-political life in Dobrujai”; we presented here the most important moments in Marin Ionescu-Dobrogianu's biography, after 1920, when he became reserve officer and until 1938, when he passed away.

²⁸ A.M.R., collection *Memorii Bătrâni, litera I, colonei*, file 71; collection *Regimentul 34 Infanterie*, no 1055, file 13; file 14; file 15; see also: Costin Scurtu, Remus Macovei, *Regimentul 34 Infanterie, de la Constanța la Kandahar*, Editura Compania Națională Administrația Porturilor Maritime, Constanța, 2007.

²⁹ A.M.R., collection *Memorii Bătrâni, litera I, colonei*, file 71; collection *Regimentul 73 Infanterie*, no 1077, file 1.

³⁰ A.M.R., collection *Direcția Pensii Militare*, no 3031, lit. I, file 314.

³¹ Valentin Ciorbea, *op. cit.*

³² A.M.R., collection *Ministerul de Război*, no 5470, file 341, 53, 355, 491, 1031, 1070, 2681/1918; file 4022, 4126/1920; collection *Divizia 15 Infanterie*, no 2278, file 1-7/1916; file 144, 145, 150/1918; file 184, 187, 192, 193, 198, 199/ 1920; collection *Marele Cartier General*, no 3831, file 98, 112, 122, 126/1916; collection *Marele Stat Major*, no 5456, file 23/1918; file 46/1921.

³³ In the newspaper „România dela Mare: organ politic-economic-literar” apărut la Constanța, 26 nov. 1933 - 28 mai 1940, he used to have a permanent column between 1934 and 1938.

The years when he was prisoner (1916-1918) squared with the period when Constanța was occupied during World War I, situation when his impressive library with rare editions purchased before the war, was spread. After 1920, he appealed to the press offering a redemption for the books belonging to him, and he managed to retrieve a part of these books, which, later on, he donated to „Mircea cel Bătrân” Highschool in Constanța.

After his withdrawal from the military career, in 1923, he became the president of the initiative committee for founding the General Union of the Reserve Officers, the local branch; he was also a member in the Proprietors Association in Constanța. In 1923, he was involved in a criminal trial with the accusation of illegal practice of defence at the War Council ³⁴, and the local press appreciated the decision of the Court in Constanța to discharge him. In 1924, he was a member in the committee for administrating the Military Circle in Constanța ³⁵, and he took part not only to the elaboration of the organization rules, but also participated actively to public conferences.

Marin Ionescu-Dobrogianu was also a teacher, and his educational activity is presented in this subchapter. He involved in education and taught history and geography at important schools in Constanța: the Pedagogical School, „Mircea cel Bătrân” Highschool, The Superior Commercial School, the marine School³⁶, and his students rewarded his educational effort and helped him to make the street index in his book „Tomi-Constanța”; Simultaneously, he continued the efforts to promote the Romanian Royal Geography Society, where he acted until he died. For health reasons, which troubled him all his life, a lung disease and articular rheumatism, he left Constanța in 1935, he moved to Câmpulung Muscel, where he passed away in December 1938³⁷.

We also put under debate in this subchapter Marin Ionescu-Dobrogianu’s involvment in the political life and his activity in the organization of the Peasants Party in Constanța, including the moment when he was elected the head of the county branch. The subchapter presents three aspects: political life in Constanța county between 1918 and 1926; Peasants Party’s doctrine; Marin Ionescu-Dobrogianu’s political activity.

It was difficult to reconstitute Marin Ionescu-Dobrogianu’s political activity in the local branch of the Peasants Party, because the archive sources do not preseve but some incomplete files, where can be found applications of the people in the villages and communes in Constanța county to become members of the Peasants Party, between 1920 and 1921, and among the

³⁴ Contradictory situation compared to the provisions of the new law for Lawyers Bar Association.

³⁵ *** *Statutul Cercului Militar Constanța*, Tipografia „Victoria”, George I. Georgescu, Constanța, 1924.

³⁶ Ion Bitoleanu (coord.), *Monografia Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”: Tradiții-prezent-perspective*, ediția a II-a, Editura Muntenia, Constanța, 1997, pp. 21-23.

³⁷ John Foscola, *Colonelul Ionescu-Dobrogianu*, in „Dobrogea Jună”, XXXV, no 10, 31 ian 1939, p. 2.

studies about the first local political parties organizations, mainly the Peasants Party, we based our approach on the professor Stoica Lascu's research³⁸. We could find in the archive files M.D. Ionescu's signature as the president of the organization³⁹; our research was based on the Dobrujan local press of that time, mainly the most important daily paper in the region, „Dobrogea Jună”, which presented accurately the political situation in Constanța county, as well as the official newspaper of the Peasants Party, „Secera”. The image of the colonel Marin Ionescu-Dobrogianu's political activity, after his short political career between 1921 and 1923 ended, is completed by the press history⁴⁰, and that he was identified later on among the main collaborators of the newspapers „Glia” and „Libertatea”, and he was also on the side of the ideas of the Peasants Radical Party – Grigore Iunian.

We also discussed in this subchapter Marin Ionescu-Dobrogianu's political publicistic activity closely connected with his frame of mind and his political principles, and the manifest type articles in the press of the time complete the aspects in this matter. His involvement in the political life in the local branch represents Marin Ionescu-Dobrogianu's spirit of social equity, developed in years of his military career. As he was closed by his principles to the Peasants Party programme, Marin Ionescu-Dobrogianu thought he found the opportunity to express his own ideas about reforms in society, and he believed that the social effort can be gathered under the principles expressed by the Peasants Party⁴¹.

The subchapter „Marin Ionescu-Dobrogianu's position among the intellectuals of the time” is based on two aspects: his involvement in the Dobrujan cultural life and his activity in the Romanian Royal Geography Society.

Since he was established in Constanța, Marin Ionescu-Dobrogianu was involved in the cultural movement about to start with the first publication of this type in the region, „Ovidiu”

³⁸Valentin Ciorbea, *Evoluția Dobrogei între 1918-1944: Contribuții la cunoașterea problemelor geopolitice, economice, politice, demografice, sociale și ale vieții politice și militare*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2005; see also: Stoica Lascu, *Aspecte privind prezența organizatorică a partidelor burgheze în județul Constanța*, în „Pontica”, XVII, 1984, pp. 187-198; Idem, *Crearea și activitatea organizațiilor județene Constanța ale partidelor politice (1908-1916)*, în *Comunicări de istorie a Dobrogei*, vol. II, [f.e.], Constanța, 1983, pp. 159-206; Idem, *Din istoria modernă a României: lărgirea exercitării de către locuitorii județelor Constanța și Tulcea a drepturilor politice constituționale*, în „Peuce”, IX, 1984, pp. 411-421.

³⁹S.J.A.S.C., collection *Partidul Național Țărănesc, organizația județului Constanța*, file 1/1920; file 2/1922.

⁴⁰Dumitru Constantin-Zamfir; Octavian Georgescu, *Presa dobrogeană (1879-1980): Bibliografie adnotată și comentată*, [f.e.], Constanța, 1985, p. 283.

⁴¹His view can be seen in the articles written both in the official newspaper of the branch organization of the Peasants Party, „Secera”, and also in „Dobrogea Jună”. The social problems approached by him are different, thus he analysed the situation in Dobruja regarding both the real estate and the reforms in agriculture; the problems in the national army, which also needed to be reformed in mentalities, the problem of the general vote, and, not last, the major role played by peasants in the development of the Romanian nation, who, after World War I was searching for a better position in the state; see: Marin Ionescu-Dobrogianu, *Rostul partidului țăărănesc la orașe*, in „Secera”, I, no 13, 15 mai 1921, p. 2; Idem, *Țăranii și votul universal*, in „Secera”, I, no 13, 15 mai 1921, p. 1; Idem, *Strigăte-n pustiu*, in „Dobrogea Jună”, XV, no 81, 13 apr 1921, p. 1; Idem, *Liga cinstiților*, in „Dobrogea Jună”, XV, no 157, 17 iul 1921, p. 1; Idem, *Ceva despre Partidul Țărănesc*, in „Dumineca Poporului”, VI, no 26, 2 iul 1922, p. 3; no 37, 17 sep 1922, p. 3.

journal (1898), led by Petru Vulcan, where he published ample articles on Dobruja's historical geography; he also participated to the Literary Circle „Ovidiu”, coagulated around the journal which gathered people interested in promoting culture in the region.

În 1899, in a official report for founding an Athenaeum in Constanța, we found M.D. Ionescu, among signatories ; at that time, he was lieutenant⁴². In 1920, the colonel Ionescu-Dobrogianu, commander of the Regiment 73 Tulcea, addressed publicly in the newspaper „Dobrogea Jună” and supported the idea of building a monument dedicated to the Romanian heroes from Tulcea, who died in World War I ; an action committee was founded for this purpose. In 1928, he also supported the local public administration initiative to constitute a municipal library⁴³.

He was a member of the Committee Pro Eminescu, since September 20th 1931, when there took place the meeting when there were attracted new members ; there were also invited, beside the colonel Ionescu-Dobrogianu, and were validated as members Constantin Brătescu, Emanoil Bucuța, Hortensia Papadat-Bengescu, ș.a.⁴⁴. The committee for raising poet Mihai Eminescu's butts near the sea gathered previously, since January 1931, when important names in the Romanian Culture, as Nicolae Iorga, Al. Marcu, Remus Căndea, Mihail Sadoveanu, Simion Mehedinți presented their adhesion to the committee, by public conferences⁴⁵.

On the 8th of June, 1932, the book collection donated by Marin Ionescu-Dobrogianu to „Mircea cel Bătrân” Highschool in Constanța was inaugurated in a festive setting⁴⁶ ; he used to work as a teacher in this highschool, and that proves his concern for raising Constanța's cultural level.

He was among the editors of the newspaper „Dobrogea literară” (1925)⁴⁷, „the cultural publication” under the care of the newspaper „Dobrogea Jună” and he actively collaborated to the publications: „Ovidiu”, „Dobrogea Jună”, „România dela Mare”.

One of the aspects presented in this subchapter is that to present some Romanian cultural personalities, through their interaction with Marin Ionescu-Dobrogianu's interest. These personalities were: Alexandru Vlahuță, Mihai Eminescu, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Ion Luca Caragiale, V.A. Urechia, Nicolae Paulescu, Hortensia Papadat-Bengescu; Marin Ionescu-Dobrogianu met and helped Badea Cârțan in his activity to gather books for the Romanians in Transylvania. He also met and accompanied in their documentation travels in Dobruja Eugene

⁴² Apud Stoica Lascu, *Mărturii de epocă privind istoria Dobrogei (1877-1947)*, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Constanța, 1999, p. 267.

⁴³ *** *O propunere nimerită*, in „Marea Neagră”, IV, no 5, 29 aug 1926, p. 1.

⁴⁴ „Dacia”, XVIII, no 143, 21 sep. 1931, p. 1.

⁴⁵ „Dacia”, XVIII, no 15, 25 ian. 1931, p. 1.

⁴⁶ Gheorghe Coriolan, *Donățiunea Colonel Ionescu-Dobrogianu*, in „Farul”, I, no 8, 27 mar 1933, p. 2.

⁴⁷ Dumitru Constantin-Zamfir; Octavian Georgescu, *op. cit.*, pp. 122-123.

Pittard and Emmanuel de Martonne⁴⁸. This idea is based on the memoirs published by the colonel Marin Ionescu-Dobrogianu in the newspapers of that time.

Marin Ionescu-Dobrogianu's activity in the Romanian Royal Geography Society and the image of this activity in the Dobrujan cultural area, in the light of the actions of this national body is the second aspect to complete his personality's importance. We followed his relationship with the prestigious Romanian Royal Geography Society which assumed the role to unite all Romanians with a cultural purpose, promote and gather the Romanian intellectual values at the end of the 19th century and the beginning of the 20th century.

In 1898, lieutenant M.D. Ionescu was an active member of this society⁴⁹ though previously G.I. Lahovary, general secretary of the Society mentioned the first study published by Marin Ionescu-Dobrogianu, in the year official report⁵⁰. Beginning 1900, he is present on the society's members lists, and since 1901 M.D. Ionescu's research was a constant presence, both in the society's assemblies, through public conferences in front of the king, as well as in the journal's pages.

The main idea in this subchapter was the importance of the Romanian Royal Geography Society for Marin Ionescu-Dobrogianu as it proves that the Society's scientific principles brought their contribution to his training as a competent researcher in some matters and that the society acknowledges his value by publishing his studies, by his participation to the public conferences, by bringing him to the Society committee, beside important names in the scientific research, until his death in 1938.

In order to motivate these ideas, we presented the history of the Romanian Royal Geography Society⁵¹, official reports, tables, included both in the Romanian Royal Geography Society Bulletin between 1875 and 1938, and archive documents⁵². We also debated in this subject his support for a military section, based on the the king Carol I's idea and which was materialized together with the Society, first, by accepting as active members the army officers and by the role they had to assume to do topographical and cartographical research on the country territory. The Military Section of the Romanian Royal Geography Society, was the

⁴⁸ Marin Ionescu-Dobrogianu, *Excursiunea geografică din nordul Dobrogei a d-lui Em. De Martonne*, in „Dobrogea Jună”, XV, no 212, 20 sep 1921, pp. 53-59; see also: V. Meruțiu, *Campania de excursiuni geografice în România organizate de Institutul de Geografie al Universității din Cluj sub conducerea d-lui prof. Emm. de Martonne, în vara anului 1921*, in „Lucrările Institutului de Geografie al Universității din Cluj”, Vol. 1, 1922, pp. 3-43.

⁴⁹ „B.S.R.R.G.”, XIX, 1898, p. 155.

⁵⁰ G.I. Lahovary, *Darea de seamă anuală a d-lui secretar gen. G.I. Lahovary către Adunarea Generală a Societății Geografice Române în ședința de la 1 Martie 1897*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XVIII, sem. 1, 1898, p. 11.

⁵¹ Grigore G. Tocilescu, *Istoricul activității pe tărâmul geografic al țării noastre sub întreaga domnie a M.S. Regelui Carol I: Conferință ținută în sala Ateneului Român în ședința solemnă din 14 oct 1906 a Societății Geografice Române*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXVIII, sem 2, 1907, pp. 21-492.

⁵² S.I.A., collection *Institutul Geografic Militar*.

future Army Geographic Service and it was established officially on March 23rd, 1909. There were issued the regulations of this section which define its purpose, as well as the members and the leading committee including a president, two vice-presidents and four secretaries, one of them was M. Ionescu-Dobrogeanu, who, later on, synthesized the section activity in a report⁵³. After his withdrawal from the active military life, the colonel Marin Ionescu-Dobrogeanu was involved in activities, at the level of the entire Society, mostly in organizing aspects; since 1925⁵⁴, and until his death 1938, he was a member of the Romanian Royal Geography Society, and in 1924 he represented Romania, together with professor I. Popescu-Voitești, at the 11th Geography Congress, which took place in Cairo, in 1924⁵⁵.

Marin Ionescu-Dobrogeanu is the founder of the modern interdisciplinary research about Dobruja, mainly the segment named in historiography „Romanian Dobrujan studies”⁵⁶. His work Dobrujan feature results from the fact that more than 2/3 of his studies and articles dealt with subjects about Dobrogei and almost all researchers whose themes deal with history, geography, demography use as reference in their research Marin Ionescu-Dobrogeanu's work.

The second chapter of the thesis is named „Subjects approached by Marin Ionescu-Dobrogeanu in his work” and it brings under debate a large area of problems aiming three main subchapters: historical geography subjects in Dobruja; Marin Ionescu-Dobrogeanu's interest in geopolitics and geostrategy in Dobruja and the comment on his main work „Dobrogeia în pragul veacului al XX-lea: Geografia matematică, fizică, politică, economică și militară”(„Dobruja at the beginning of the 20th century: mathematical, physical, economical and military geography”).

In this chapter, we discussed the themes and ideas followed by the author in his works, we brought some details about their emergence, the impact and how they were received at that time. We have to underline that Marin Ionescu-Dobrogeanu did not limit his scientific interest in one field of activity. He made a complete research about the theme under debate, in all aspects: physical geography, anthropological geography, geostrategy etc., in accordance with the nature of his purpose. The arrangement and the presentation of the documentary material involved a superior knowledge of the subject,⁵⁷ – Dobruja's history and geography - Marin Ionescu-Dobrogeanu was already familiar with these subjects, and, eventually he reached a corroboration between analysis and synthesis, elements absolutely necessary to the historical research. The cognitive value of this method guided Marin Ionescu-Dobrogeanu to a complete and ample

⁵³ Marin Ionescu-Dobrogeanu, *După trei ani dela încheierea secțiunei militare a S.G.R.*, in „B.S.R.R.G.”, XXXII, 1911, pp. 50-57.

⁵⁴ He continued to be a member in the administration committee and editorial board of the periodical issued by the Romanian Royal Geography Society, in „B.S.R.R.G.”, XXXIV, 1925.

⁵⁵ *** *Congres international de géographie: Le Caire, avril 1925: Compte rendu publié par le secrétaire general du Congres: Tom I-er*, Institut français d'archéologie orientale du Caire, Cairo, 1925.

⁵⁶ Valentin Ciorbea, *Colonelul Marin Ionescu- Dobrogeanu, fondatorul dobrogenisticii ...*, pp. 346-352.

⁵⁷ *Ibidem*, p. 476.

research, which gave him the opportunity to reconstitute Dobruja's general geographical, historical, cultural and spiritual framework. The construction and the structure of all his scientific studies, their facts and ideas, the method and the design used by the author are elements which build an ensemble image of the Dobrujan territory development in time.

The first subchapter is dedicated to the synthetic presentation of the results on Dobruja's historical geography research, materialized in numerous articles published by Marin Ionescu-Dobrogianu. The historical geography used by Marin Ionescu-Dobrogianu is a synthese discipline among the sciences which deal with nature and those which deal with society, meaning history, and the purpose is to present the result between the natural and social elements, pursued in a determined area, mainly Dobruja. Geography's role, the most important field for Marin Ionescu-Dobrogianu's success, is to show Dobruja's reality, as a result of a combination between natural processes, and the role of history is to legitimate through evidence and sources the territorial balance, sometimes troubled by natural or social causes.

The historical geography studies written by Marin Ionescu-Dobrogianu can be represented in accordance with their subjects, as follows: he published studies about the origin and the development of the Danube Delta and the Black Sea in the journal „Ovidiu”⁵⁸ and in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”⁵⁹; his work „Formarea Deltei Dunării și configurația ei veche: Studiu morfologico-geografic” gives the measure of his scientific capacity, as it was presented to the 9th Congress of Geography, in Cairo, in 1924⁶⁰.

Since M. D. Ionescu published his studies until today, many important contributions in order to clarify in detail processes in the Danube Delta geographical development; his model in following the scientific method used to be Karl Ferdinand Peters, professor at the University in Gratz, whose work „Fundamental research upon Dobruja's geography and geology” (1867) represents „the base for the geological studies upon our province over the Danube”⁶¹. Some studies took over partially M.D. Ionescu's observations and do not refute the main objectives, which he proved to demonstrate in his studies: the geographical unity of the Romanian

⁵⁸ M. D. Ionescu, *Dunărea*, in „Ovidiu”, I, no 2, 1 oct 1898, pp. 20-25; no 3, 15 oct 1898, pp. 43-47; no 4, 1898, pp. 54-56; no 5, 15 nov 1898, pp. 71-72; no 6, 1 dec 1898, pp. 85-88; no 7, 11 ian 1898, pp. 114-117; see also: Idem, *Marea Neagră*, in „Ovidiu”, an I, no 9, 15 feb 1899, pp. 134-138; no 10, 1 feb 1899, pp. 149-151; no 11, 15 mar 1899, pp. 167-169; Idem, *Insula Șerpilor*, in „Ovidiu”, I, no 13, 15 mar 1899, pp. 195-199; no 17, 15 iun 1899, p. 21; 25 aug 1899, pp. 311-313.

⁵⁹ Idem, *Considerațiuni asupra cursului inferior al Dunării: Formarea Deltei [Dunării]*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, 1, 1901, pp. 158-181; see also: Idem, *Delta Dunării*, in „B.S.R.R.G.”, XL, 1921, pp. 216-259; Idem, *Formarea Deltei Dunării*, in „B.S.R.R.G.”, XXX, 1909, pp. 26-50; Idem, „Peuce” era numai grindul Chiliei?, in „B.S.R.R.G.”, LII, 1933, pp. 355-370; Idem, *Valea Carasu*, in „B.S.R.R.G.”, XXXVII, 1916-1918, pp. 116-132, 565-566.

⁶⁰ Idem, *Formarea Deltei Dunării și configurația ei veche: Studiu morfologico-geografic: Comunicare prezentată Congresului internațional de geografie, din Cairo, în 1925: (cu o hartă și două schițe)*, Tip. „Lucrătorii Asociați”, Constanța, [1927].

⁶¹ Idem, *Valea Carasu*, in „B.S.R.R.G.”, XXXVII, 1916-1918, pp. 116-132, 565-566.

territory. M. D. Ionescu was supported by his contemporaries, as G. Munteanu-Murgoci⁶², but he was also contested for the results of his conclusions and observations about Dobruja's geographical development in time, as Gh. I. Năstase⁶³, lecturer at anthropological geography at the University in Iași.

Dobruja and Constanța's development during middle age is another subject approached by Marin Ionescu-Dobrogianu in his numerous scientific articles⁶⁴, full of information about Dobruja's space and population, in order to demonstrate the Romanian continuity, proved by documentary sources, and this type of investigation, which, in a way can be considered anthropological and geographical, led Marin Ionescu-Dobrogianu to the knowledge and study Dobruja's geopolitics.

When the Romanian administration established in Dobruja, the authorities met difficult situations as the result of the war damages, landed property and the need for modernize this province. Dobruja's reintegration into the modern Romanian administrative-political system, after the Independence War finished, after the military confrontations between 1877-1878, opened, through the geopolitical and geostrategical changes new directions in the South-Eastern Europe regional politics⁶⁵. It opened the way to a revival in economy, social, political, cultural and spiritual life in the Romanian territories which were the Ottoman administration more than four centuries and half⁶⁶, by ceasing to Russia the three counties in the South of Bessarabia: Cahul, Ismail and Bolgrad, in exchange for Dobruja and the Danube Delta, though there were Romanian intellectuals who were against taking over Dobruja, for reasons according to reality; one of these opponents was Dimitrie Sturdza⁶⁷.

Dobruja was confronting a lamentable situation from demographical, social and economical point of view, and the statistical data at the end of the 19th century⁶⁸ confirm this aspect. Dobruja was colonized massively by the recently installed Romanian administration, and

⁶² Gheorghe Munteanu-Murgoci, *Studii de geografie fizică în Dobrogea de Nord*, in „B.S.R.R.G.”, XXXIII-XXXIV, 1912, pp. 163-200.

⁶³ Gh. I. Năstase, „Peuce” contribuție la cunoașterea geografică-fizică și omenească a Deltei Dunării în antichitate, in „B.S.R.R.G.”, LI, 1932, pp. 8-50.

⁶⁴ Marin Ionescu-Dobrogianu, *Scythia minor, Berdjan, Dobrogea: Studiu istorico - geografic : (I-II)*, in „B.S.R.R.G.”, XXXI, no 2, 1910, pp. 42-112; see also: Idem, *Din notele de călătorie ale lui Ewlia [Celebi] în a doua jumătate a veacului al XVII-lea*, in „B.S.R.R.G.”, XXIV, 1913, pp. 210-223; Idem, *Începuturile creștinismului în Dobrogea : Articol închinat P.S. Gherontie, Episcopul Tomisului și al Durostorului*, in „Tomis: revistă eparhială”, X, no 3, mar 1934, pp. 33-52; Idem, *Scythiele cunoscute istoricilor și geografilor antichității cu privire specială asupra Scythiei Minore*, in „B.S.R.R.G.”, XXVII, no 2, 1906, pp. 19-38; Idem, *Spicuri și tălmăciri din Herodot*, in „B.S.R.R.G.”, XLII, 1923, pp. 235-241.

⁶⁵ Vasile Popa, *Dobrogea, spațiu de interferențe geopolitice*, Editura Universității București, București, 2006, pp. 159-170.

⁶⁶ *Ibidem*.

⁶⁷ Simion Mehedinți, *Observări asupra Dobrogei*, in „B.S. R.R.G.”, XXXVIII, 1919, p. 196.

⁶⁸ Grigore Gr. Dănescu, *Dicționarul geografic, statistic, economic și istoric al județului Constanța*, Tipografia și Fonderia „Thoma Basilescu”, București, 1897; see also: Idem, *Dicționarul geografic, statistic, economic și istoric al județului Tulcea*, [Editura I.V. Socecu, București, 1896].

the industry development was strongly stimulated by the access to the Black Sea, Constanța port modernization, the construction of the bridge at Cernavodă, build roads and highways represented priorities for Romania's new kingdom politics, through there were stimulated the connections between the Romanian territories, as well as the exportation through Constanța port. All these corroborated with the Romanian society general effort and with a balanced and wise external politics, imposed Romania, at the beginning of the 20th century, as a developed independent state in the South-East of Europe. The colonel Ionescu –Dobrogianu wrote, referring to the survey of the Romanian administration in Dobruja, at the anniversary of 50 years since Dobruja was re-united with the Romanian state: „...we came here again [...]. We put away the barbar darkness, and we spread culture up to the modest villages [...], but, mostly, we provided the province the opportunity to breathe through its port - Constanța”⁶⁹.

One of the problems under debate in the second subchapter „Geopolitical and geostrategical elements in Marin Ionescu-Dobrogianu's work ”was that to identify and include his work among the first geopolitical analyses about Dobruja and to identify these aspects in his studies and articles⁷⁰. The volume „Geografia militară”⁷¹ is a lecture given by the colonel in reserve Marin Ionescu-Dobrogianu, at the Infantry Officers Special School. His lecture was based on principles Romania's general geography; he also presented appreciations upon the special features of different regions of the country, from the point of view of climate and meteorological aspects and he also tried to highlight the influences they have upon the most favourable development of the military operations; he clearly distinguished between the general and the military geography which includes the first one, and through the analysis of some geographical phenomena, he reached to a new concept named rational geography, necessary to military professional training, in fact it is about a geopolitical and geostrategical analysis. Marin Ionescu-Dobrogianu's previous interest in analysis and military geography was revealed also in the military training subjects in the regiments where he used to serve.

His studies and articles, together with the appreciations and analyses deal with the changes which took place in Dobruja: the Romanian administration installation, colonization problems, the Bulgarian occupation in the province between the Danube and the Black Sea, during World War I, when the entire province was the subject of the Bulgarian territorial revisionist claims, and when the war was finished, the Romanian authorities confronted with

⁶⁹ Marin Ionescu-Dobrogianu, *Din zile mari: Cuvântare ținută ofițerilor și trupei garnizoanei Constanța la 10 Mai 1927*, in „Dobrogea Jună”, XXIII, no 107, 1 iul 1926, p. 1.

⁷⁰ Idem, *Două probleme de geografie... Cu două vederi ale Hârșovei, din anul 1826*, [f.e.], București, 1910; see also: Idem, *Geografia militară: 1920*, Institutul de editură și arte grafice, Constanța, 1920; Idem, *Colonizarea Dobrogei*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXV, 1, 1904, pp. 107-125; Idem, *Dobrogea văzută de un militar de seamă : [contele Helmuth von Moltke] acum o sută de ani*, in „B.S.R. R.G.”, LIV, 1935, pp. 254-264.

⁷¹ Idem, *Geografia militară: 1920*, Institutul de Arte Grafice, Constanța, 1920.

new challenges. Bulgarians' trials to confirm their claims upon Dobruja through international treaties and agreements created a wave of unity in the conscience and actions of the population in Dobruja, and not only, but also for the Romanian intellectuals in the entire Kingdom, and the foreign ones, as well : Emanuel de Martonne and Francis Lebrun, who knew very well the Dobrujan realities. All of them were engaged in the battle for maintaining Romania's territorial integrity⁷². Marin Ionescu-Dobrogianu's studies⁷³ have become, in time, documentary sources for designing the ensemble image of the Dobrujan territory and Constanța city, as well.

For the documentation of these two directions, I used research about the Dobruja's features and geopolitical analysis⁷⁴. I put together for this chapter the contemporary documentary sources⁷⁵, as well as very well founded general refernces⁷⁶. Though we cannot say he used to be a theorist for geopolitics or geostrategy, Marin Ionescu-Dobrogianu issued a series of ideas still valuable about Dobruja's and Romania's position in the international framework. He saw in the international context created after the war a gate to the Sea way, with the transportation on water, strongly, by the communications modern organization, through which our country could communicate with the other seas and oceans on the Earth, and the Black Sea banks of the Romanian Danube to be integrated in this communication system. These communications will improve Romania's economical, political and cultural relationships with all the peoples and nations.

The third subchapter approaches his work „Dobrogiia în pragul veacului al XX-lea: Geografia matematică, fizică, politică, economică și militară”, as a synthesis of the works dedicated to the region between the Danube and the Black Sea. The first intention was to determine the identification and the development of the previous studies about the Dobrujan region, in order to highlight the difference brought by the scientific research in the above mentioned work. The interest for Dobruja's scientific research was materialized in studies

⁷² Valentin Ciorbea, *Evoluția Dobrogei între 1918-1944: Contribuții la cunoașterea problemelor geopolitice, economice, demografice, sociale și ale vieții politice și militare*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2005, pp. 60-74.

⁷³ Marin Ionescu-Dobrogianu, *Numele Dobrogei în diferite timpuri*, in „Ovidiu”, I, no 1, 15 sep. 1898, pp. 7-10; „Vocea Dobrogei”, II, no 27, 8 nov 1898, p. 2; see also: Idem, *Dobrogea în pragul veacului al XX-lea*, in „B.S.R.R.G.”, XXIV, 1, 1903, pp. 66-89; Idem, *Invazia barbară din 1919-1918 în județul Tulcea*, in „Arhiva Dobrogei”, an II, 1919, pp. 182-212.

⁷⁴ Ion Munteanu, *Interferențe geopolitice la Dunărea de Jos în epoca modernă*, Editura Pronostic, București, 1999; see also: Idem, *Interferențe geopolitice în spațiul dintre Dunăre și Mare în anii primului război mondial*, in „Anuarul Muzeului Marinei Române, tom II, 1999, pp. 159-162; Valentin Ciorbea, *Dobrogea în geopolitica României și a Europei la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. XX*, în *Dobrogea: 1878-2008: Orizonturi deschise de mandatul european*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2008, pp. 217-231; Paul Claval, *Geopolitică și geostrategie: Gândirea politică, spațiul și teritoriul în secolul al XX-lea*, Editura Corint, București, 2001.

⁷⁵ Stoica Lascu, *Mărturii de epocă privind istoria Dobrogei (1877-1947). Vol I (1878-1961)*, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Constanța, 1999.

⁷⁶ Adrian Rădulescu, Ion Bitoleanu, *Istoria românilor dintre Dunăre și Mare : Dobrogea*, Ediția I, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979; see also: Stoica Lascu, Constantin Vitanos, *Colegiul Pedagogic „Constantin Brătescu”: Valori ale civilizației românești în Dobrogea: Volum dedicat centenarului Școlii Normale „Constantin Brătescu” din Constanța și aniversării a 115 ani de la reînfrățirea Dobrogei la Statul Român*, [f.e.], Constanța, 1993.

signed by foreign authors⁷⁷ and Romanians⁷⁸.

As regarding Marin Ionescu-Dobrogianu's monograph, „Dobrogiia în pragul veacului al XX-lea: Geografia matematică, fizică, politică, economică și militară”, there can be mentioned the author's responsibility in the scientific research, by using historical data gathered both from numerous documentary sources, and the travels in Dobruja in 13 years of research. The geography study, presented in geostrategical key is the result of many years of work and it is beyond question, as his work is the first scientific investigation of this type, for Dobruja of that time, for which it was awarded by the Romanian Academy⁷⁹; the scientific principles on which the material was based, as well as the research methods applied by M.D. Ionescu facilitated a serious study and the critical survey of the sources and historiography about Dobruja. The events were presented in a logical order, and the conclusions are based on a detailed analysis of the presented material.

The huge work was structured in five chapters. The critical reference includes bibliography, maps, acronyms and abbreviations, geographical index, and the arrangement of the entire material brings reasons for the work title and its original character.

The author wrote also the introduction, where he expressed his homage and dedicate his work to king Carol I of Romania. Sometimes, the numbers are interpreted in excess, as the author intended to underline information with real historical value about the settlements in Dobruja, some of them not existing anymore today. Thus, the complete research of the territory between the Danube and the Black Sea was synthesized from the development perspective, as the sources were processed and integrated into the context of the economical, social, political and military life in Dobruja.

The survey of the data, as well as the interpretation of the historical facts and phenomena which marked Dobruja's history contributed to reach his goals. They are presented in the introduction. In order to reach the essential part of the subject mentioned in the title, Marin Ionescu-Dobrogianu used an important number of references organized in the monograph bibliography, according to his own book collection, as we know he was fond of bibliophilia; he also added new information discovered in time, during his numerous documentary travels in the towns and villages in Dobruja. The data were organized and analysed, so the author was very

⁷⁷ Camille Allard, *La Dobroudja. Souvenirs d' Orient*, [f.e.], Paris, 1859; see also: Henry Barkley, *Between the Danube and Black Sea or five years in Bulgaria*, Edit. John Murray, London, 1876; Leon Lalane, *Question relatives a l' etablissement d'une pont sur le Bas-Danube et la Possession d'Arab Tabia*, Edit. Dunod, Paris, 1880; A. Montadon, *Excursions en Dobroudja*, Imprimerie-Librairie Germain & G. Grassin, 1887; Eugene Pittard, *Dans la Dobroudja (Roumanie). Notes de voyage*, Genève, Imprimerie du Journal de Genève, 1902.

⁷⁸ I.A. Nazarettean, *Notițe istorice și geografice asupra provinciei Dobrogea*, [f.e.], Tulcea, 1882; see also: I.I. Nacian, *La Dobroudja economice et sociale. Son passé, son present et son avenir*, Ed. Librairie Guillaumin et C., Paris, 1886; Grigore G. Dănescu, *op. cit.*

⁷⁹ *** *Comisiunea Premiilor Anuale*, in „Analele Academiei Române: Debateri”, XXVII, 1904-1905, pp. 462-464.

interested in this subject, but also did a great effort to make the investigation, taking into consideration he was a selftaught person.

We have to mention that, although Marin Ionescu-Dobrogianu did not use the terms „geopolitics” and „geostrategy” or terms linked with them, one can identify elements of geopolitics and geostrategy terms in his work; he emphasized the modern character of his studies and research by corroborating geopolitical constant elements and elements of the national strategy with the national territory geography; Ionescu-Dobrogianu was connected to the scientific research directions from the beginning of the 20th century. The analysis of the studies and research made by Marin Ionescu-Dobrogianu has not the purpose to place him among the important Romanian theorists in geopolitics or geostrategy at the beginning of the 20th century, because he did not express his theories in the complementary sciences, which are geopolitics and geostrategy, he does not create a research system, but he uses concepts specific to them and he approaches historical problems of the Romanians between the Danube and the Black Sea through them.

Colonel Marin Ionescu-Dobrogianu's life was dominated by the highest ethical principles and this can be noticed not only in his military career, but also in his entire work. The character of the message included in his works developed together with society, as his contemporaries received in a certain manner his studies, which brought to light a region-Dobruja, which expected to be re-discovered, as for some centuries it developed separately, and, in our time, his work is appreciated for its documentary value.

SELECTIVE BIBLIOGRAPHY

I. Archives

Academia Română, fond *Donatori*.

Arhivele Militare Române, fond *Ministerul de Război*; fond *Marele Cartier General*; fond *Marele Stat Major. Serviciul Statistic*; fond *Direcția Cadre și Învățământ, Memorii Bătrâni, Colonei*; fond *Divizia 15 Infanterie*; fond *Regimentul 34 Infanterie*; fond *Regimentul 11 Siret*; fond *Regimentul 73 Infanterie Tulcea*, fond *Direcția Pensii Militare*; fond *Direcția Justiției Militare*.

Biblioteca Academiei Române, Serviciul Colecții Speciale; Serviciul Manuscrise și Stampe, fond *Grigore Antipa*.

Serviciul Județean al Arhivelor Statului Constanța, fond *Colecția Registrelor de Stare Civilă*; fond *Partidul Național Țărănesc*; fond *Tribunalul Constanța*.

Serviciul Istoric al Armatei, fond *Institutul Geografic Militar*.

I.1. Documents

Carol I, rege al României, *Cuvântări și scrisori 1887-1909*, Vol. III, Editura Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1909.

*** *Călători străini despre Țările Române*, vol. I-VI, Editura Științifică, București, 1968-1976.

Comisia Recensământului general al populației, *Indicatorul statistic al satelor și unităților administrative din România: Cuprinzând rezultatele recensământului general al populației din 29 Decembrie 1930*, Editura Direcția Recensământului General, București, 1932.

Dumitrașcu, Gheorghe, Gheorghe Lavinia-Dacia, Trei documente privind situația Dobrogei la 1878, în Valentin Ciorbea (coord.), *Dobrogea : 1878-2008 : Orizonturi deschise de mandatul european*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2008, pp. 232-253.

Giurescu, C.C. (editor), *Cuvântările regelui Carol I: 1866-1918*, Fundația pentru Literatură literatură și artă “Regele Carol II”, București, 1939.

Lascu, Stoica, *Mărturii de epocă privind istoria Dobrogei (1877-1947). Vol I (1878-1961)*, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Constanța, 1999.

Mateescu, Tudor, *Documente privind istoria Dobrogei (1830-1877)*, Direcția Generală a Arhivelor Statului, București, 1975.

*** *Memoriu al administrației germane de etapă : Întocmit la mijlocul lui aprilie 1917 / „Denkschrift der Deutschen Etappen Verwaltung in der Dobrudscha. Abgeschlossen mitte april 1917”*, (Valentin Ciorbea, editor) Editura Ex Ponto, Constanța, 2012.

II. General reference

Antal, Lukacs, Nistor, Gheorghe Vlad, *Marea Neagră: Istorie și geopolitică*, Institutul Diplomatic Român, București, 2006.

Ardeleanu, Constantin, *Evoluția intereselor economice și politice britanice la Gurile Dunării (1829-1914)*, Editura Istros a Muzeului Brăilei, Brăila, 2008.

Idem, *Efectele construirii căii ferate Cernavodă-Constanța asupra navigației dunărene (1859-1860)*, in „Analele Universității „Ovidius” Constanța. Seria Istorie, Științe politice, Relații Internaționale și Studii Europene, Studii de Securitate”, vol. II, 2006, pp. 40-53.

Atanasiu-Croitoru, Andreea, *Forța navală maritimă a României între cele două războaie mondiale*, in „Analele Dobrogei” (serie nouă), X-XIII, 2009-2012, pp. 67-87.

- Beaujeu-Garnier, Jaqueline, Chabot, Georges, *Geografia urbană*, Editura Științifică, [București], 1971.
- Boicu, Leonid, *Principatele Române în raporturile internaționale (secolul al XVIII-lea)*, Editura Junimea, Iași, 1986.
- Ciorbea, Valentin (coord.), *Dobrogea : 1878-2008 : Orizonturi deschise de mandatul european*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2008.
- Idem, *Dobrogea în geopolitica României a Europei sfârșitului secolului al XIX-lea și începutului secolului XX*, in Valentin Ciorbea (coord.), *Dobrogea : 1878-2008 : Orizonturi deschise de mandatul european*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2008, pp. 217-231.
- Idem, *Evoluția Dobrogei între 1918-1944: Contribuții la cunoașterea problemelor geopolitice, economice, politice, demografice, sociale și ale vieții politice și militare*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2005.
- Claval, Paul, *Geopolitică și geostrategie: Gândirea politică, spațiul și teritoriul în secolul al XX-lea*, Editura Corint, București, 2001.
- Conea, Ion, *O știință nouă*, în Ion Conea, Anton Golopenția, M. Popa-Vereș, *Geopolitica*, Editura Ramuri, Craiova, 1939, pp. 3-98.
- Idem, *Prin geografia umană la o nouă concepție a geografiei istorice*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, LVII, 1938, pp. 200-219.
- Constantin-Zamfir, Dumitru, Georgescu, Octavian, *Presa dobrogeană (1879-1980): Bibliografie adnotată și comentată*, [f.e.], Constanța, 1985.
- Costescu, George, *Bucureștii Vechiului Regat*, Editura Universul, București, 1944.
- Filip, Adrian, *Puterea maritimă – Factor de influență în evoluția umanității*, Editura Direcției Hidrografice Maritime, Constanța, 2011.
- Giurcă, Ion, Crânguș, Ion, *Aspecte conceptuale privind apărarea Dobrogei până la intrarea României în Primul Război Mondial*, in „Anuarul Muzeului Marinei Române”, VI, 2003, pp. 316-323.
- Golopenția, Anton, *Însemnare cu privire la definirea preocupării ce poartă numele de geopolitică*, în Ion Conea, Anton Golopenția, M. Popa-Vereș, *Geopolitica*, Editura Ramuri, Craiova, 1939, pp. 98-102.
- Iannescu, George M., *Raportul secțiunii militare pe anul 1915*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXVII, 1916, pp. 44-101.
- Ivănceanu, Vintilă, Ionescu, Petre et alii, *Ordine, cruci și medalii române: Istoric, legi și regulamente*, Editura Imprimeria Statului, București, 1927.
- Kirițescu, Constantin, *Istoria războiului pentru întregirea României, 1916-1919*, vol. I-II, Editura Institutul de Arte Grafice “România Nouă”, București, 1922.

Lahovary, G.I., *Darea de seamă anuală a d-lui secretar general G.I. Lahovary către Adunarea Generală a Societății Geografice Române, în ședința de la 8 aprilie 1901*, in „Buletinul Societății regale Române de Geografie”, XXII, sem. 2, 1901, pp. 202-203.

Lascu, Stoica, *Crearea și activitatea organizațiilor județene Constanța ale partidelor politice (1908-1916)*, in *Comunicări de istorie a Dobrogei*, vol. II, [f.e.], Constanța, 1983, pp. 159-206.

Idem, *Din istoria modernă a României: lărgirea exercitării de către locuitorii județelor Constanța și Tulcea a drepturilor politice constituționale*, in „Peuce”, IX, 1984, pp. 411-421.

Idem, *Elemente ale modernizării Dobrogei. 125 de ani de la reintegrarea Dobrogei la statul român*, in „Studii și articole de istorie”, vol. LXVIII, 2003, pp. 169-184.

Idem, *Geopolitică regională - Dobrogea de Sud în contextul anului 1913. Mărturii de epocă*, in „Analele Universității „Ovidius”, seria Istorie”, vol. IV, 2007, pp. 43-113.

Idem, *Importanța și rolul portului Constanța în propășirea Țării – în lumina unor mărturii de epocă*, în Valentin Ciorbea (coord.), *Portul Constanța între tradiție, actualitate și perspective*, Editura Companiei Administrația Porturilor Maritime, Constanța, 2007, pp. 49-70.

Nicolae, Ion, *Antropogeografie: Geografie umană și economică*, Ediția a II-a, Editura Universitară, București, 2007.

*** *Normele de organizare a Partidului Țărănesc*, in „Secera”, I, no 6, 21 nov 1920, p. 2; no 7, 16 dec 1920, p. 2.

Popa, Vasile, *Dobrogea, spațiu de interferențe geopolitice*, Editura Universității București, București, 2006.

Popa, Viorica, *Liceul Matei Basarab din București – 135 de ani – schiță monografică*, Editura Pan-Arcadia, București, 1995.

Popovici, Ioan (coord.), *Podișul Dobrogei și Delta Dunării: Natură, om, economie*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984.

Rădulescu, Adrian, Bitoleanu, Ion, *Istoria Dobrogei*, Ed. a II-a rev., Editura Ex Ponto, Constanța, 1998.

Sârbu, Marian, *Considerații geoeconomice privind importanța Dunării și a Mării Negre pentru România*, in „Anuarul Muzeului Marinei Române”, VIII, 2005, pp. 415- 422.

Scurtu, Costin, *Armata română din Dobrogea (1829-1919)*, Editura Muzeului Marinei Române, Constanța, 2008.

Scurtu, Ioan, *Din viața politică a României: Întemeierea și activitatea Partidului Țărănesc (1918-1926)*, Editura Litera, București, 1975.

Idem, *Din viața politică a României (1926-1947) – Studiu critic privind istoria Partidului Național-Țărănesc*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983.

Idem, *Istoria civilizației românești: Perioada interbelică: (1918-1940)*, Editura Enciclopedică, București, 2009.

*** *Statutele Societății Regale Române de Geografie*, in „Buletinul Societății Regale române de Geografie”, XXXII, no 2, 1911, pp. 96-102.

Șeicaru, Pamfil, *Istoria partidelor Național, Țărănist și Național Țărănist*, Editura Carpații, Madrid, 1963.

Vinogradov, V.N., *Principatele dunărene: de la orientarea spre Rusia la orientarea spre occident*, (traducere din lb. rusă de Vasile Buga), in Mioara Anton, Florin Anghel, Cosmin Popa (coord.), *Hegemoniile trecutului: Evoluții românești și europene: Profesorului Ioan Chiper la 70 de ani*, Editura Curtea Veche, București, 2006, pp. 46-53.

Zbucnea, Gheorghe, *România și războaiele balcanice: 1912-1913: Pagini de istorie sud-est europeană*, Editura Albatros, București, 1999.

III. Special works

*** *Anuarul liceului “Mircea cel Bătrân” din Constanța: pe anul școlar 1924-1925*, Institutul de Arte Grafice, Constanța, [1925].

Apostoleanu, Corina, *Istoricul cercetărilor bibliografice*, in Valentin Ciorbea (coord.), *Dobrogea: 1878-2008: Orizonturi deschise de mandatul european*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2008, pp. 474-479.

Bardu Nistor, *Dobrogea în pragul veacului al XX-lea și limba română la 1904*, in „Ex Ponto. Text/Image/Metatext”, VIII, no 4 oct-dec 2010, pp. 176-179.

Bitoleanu, Ion (coord.), *Monografia Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”: Tradiții-prezent-perspective*, ediția II-a, Editura Muntenia, Constanța, 1997.

Brătescu, Constantin, *Excursiunea d-lui Em. De Martonne în Dobrogea*, in „Analele Dobrogei, II, 1921, p. 455.

Bucuța, Emanoil, *Orașul dela mare : [cronică la volumul "Tomi-Constanța" de M. Ionescu- Dobrogianu]*, in „Boabe de grâu”, III, no 9, sep 1932, pp. 446-447.

Călinescu, Constanța, Faiter, Ion, *Dimensiunile unor vocații*, [f.e.], Constanța, 1979.

Călinescu, George, *O contribuție eminesciană. (Ionescu-Dobrogeanu: Cum am cunoscut pe Eminescu)*, în „Adevărul literar și artistic”, an XV, no 793, 16 feb 1936, p. 9.

Cărpinișanu, Sever, *Viața literară, artistică și culturală*, in „Dobrogea Jună”, XVII, no

33, 13 feb 1923, p. 1.

Ciorbea, Valentin, „Colonelul Marin Ionescu-Dobrogianu, fondatorul dobrogenisticii românești, în Statul Major General în arhitectura organismului militar românesc 1859-2009. Studii și comunicări prezentate la sesiunea științifică cu participare internațională dedicată împlinirii a 150 de ani de la înființare a Statului Major General și Zilei Arhivelor Române, Pitești, 24-25 iulie 2009, pp. 346-352.

Idem, *Marin Ionescu-Dobrogianu, ofițerul savant (1866-1938)*, în „Ex Ponto. Text/Image/Metatext”, an II, no 3, iul - sep 2004, pp. 175-193.

Idem, *Personalitatea plurivalentă a colonelului Marin Ionescu-Dobrogianu (1866-1938)*, în „Ex Ponto. Text/Image/Metatext”, VIII, no 4, oct-dec 2010, pp. 173-175.

Coandă, C., *Comunicare asupra mersului Societății făcută Adunării generale dela 21 Decembrie 1925*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XLIV, 1925, pp. 82-116.

*** *Colonelul Ionescu M. Dobrogianu : [Lista lucrărilor]*, în „Analele Dobrogei”, an XVI, 1935, pp. 129-132.

*** *Comisiunea Premiilor Anuale*, în „Analele Academiei Române: Desbateri”, tom XXVII, 1904-1905, pp. 462-464

*** *Congres international de géographie: Le Caire, avril 1925: Compte rendu publié par le secrétaire general du Congres: Tom I-er*, Institut français d'archéologie orientale du Caire, Cairo, 1925.

*** *Constituirea Uniunii ofițerilor de rezervă*, în „Marea Neagră”, I, no 30, 15 oct 1923, p. 1.

Coriolan, Gheorghe, *Donațiunea Colonel Ionescu-Dobrogianu*, în „Farul”, an I, no 8, 27 mar 1933, p. 2.

*** *D. colonel Ionescu Dobrogianu părăsește Constanța*, în „România dela Mare”, II, no 89, 12 aug 1935, p. 4.

*** *Din Procesele-Verbale ale Ședințelor Adunărilor Generale și ale Comitetului Societății în 1920*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXIX, 1920, pp. 382-452.

Dumitrașcu, Gheorghe, *Îi sunt dator lui M.I. Dobrogianu. Oameni, locuri, Întâmplări din Dobrogea*, în „Litoral”, XII, no 1154, 24 iun 1982, pp. 1, 3; no 1155, 25 iun 1982, pp. 1, 3.

Idem, *M. Ionescu-Dobrogeanu*, în „Tomis”, V, no 9, sep 1970, p. 16.

Faiter, Ion, *Monografia Liceului „Mircea cel Bătrân” [1896-1996]*, Editura Muntenia, Constanța, 2004.

Foscola, John, *Colonelul Ionescu-Dobrogianu*, în „Dobrogea Jună”, XXXV, 7 ian 1939,

p. 3.

Gabrovanu, Ion, *Colonelul Ionescu-Dobrogianu*, in „Dobrogea Jună”, XXXV, no 3, 7 ian 1939, p. 3.

Helgiu, Vasile, *Colonelul Ionescu Dobrogianu*, in „România dela Mare”, VI, no 254, 2 ian 1939, p. 3.

Hepites, Șt. C., *Cuvântarea d-lui Vicepreședinte Hepites către Adunarea Generală din Aprilie 1920*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXIX, 1920, pp. 415-420.

*** *Inaugurarea bibliotecii „Colonel M. Ionescu-Dobrogianu”*, in „Dacia”, XIX, no 59, 12 iun 1932, p. 4.

*** *Informațiuni*, in „Dacia”, XVIII, no 92, 19 iun 1931, p. 1.

*** *Întrunirea opoziției unite*, în „Dobrogea Jună”, an XVII, no 33, 13 feb 1923, p. 1.

*** *Întrunirea țărâniștilor*, in „Dobrogea Jună”, XV, no 26, apr 1921, p. 1.

Lahovary, G.I., *Dare de seamă pentru anul 1904 a d-lui Secretar-general George I. Lahovary către Adunarea Generală A Societății Geografice Române în ședința dela 12 martie 1905*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXVII, sem. I, 1906, pp. 3-74.

Lascu, Stoica, *Aspecte privind prezența organizatorică a partidelor burgheze în județul Constanța*, in „Pontica”, XVII, 1984, pp. 187-198.

Magrin, M., *Marea întrunire dela Cinema „Grand”*, in „Secera”, II, no 7, 1 apr 1923, p. 2.

*** *Marea întrunire a Partidului Țărănesc din Constanța*, in „Secera”, I, no 12, 30 apr 1921, p. 1.

Meruțiu, V., *Campania de excursiuni geografice în România organizate de Institutul de Geografie al Universității din Cluj sub conducerea d-lui prof. Emm. de Martonne, în vara anului 1921*, in „Lucrările Institutului de Geografie al Universității din Cluj”, vol. 1, 1922, pp. 3-43.

Micu, Ioan, *Un cercetător de trecut : Col. Ionescu M. Dobrogianu*, in „Gânduri dela mare”, II, no 9-10, nov - dec 1938, pp. 3-5.

Mihalache, Ion, *Partidul nostru – doi ani de luptă*, in „Secera”, I, no 8, 7 ian 1921, p. 1.

Mureșanu, Constantin, *Domnul colonel Ionescu M. Dobrogianu*, in „România dela Mare”, III, no 84, 8 iul 1935, p. 2; no 85, 15 iul 1935, p. 2; no 86, 22 iul 1935, p. 2.

Năstase, Gh. I., *„Peuce” o contribuție la cunoașterea geografiei fizice și omenească a Deltei Dunării în antichitate*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, LI, 1932, pp. 8-50.

- *** *Organizația țărâniștilor constănțeni*, în „Dobrogea Jună”, XVI, no 91, 25 apr 1922, p. 1.
- *** *Pentru volumul festiv al „Dobrogei June”*, în „Dobrogea Jună”, XXXIV, no 11-12, 15 ian 1938, p. 3.
- Petrescu, Valerian (editor), *Omagiu lui Mihai Eminescu: volum editat de Comitetul „ProEminescu”*, Tipografia ziarului „Universul”, București, 1934.
- Petrovici, Ioan, *Colonelul Ionescu Dobrogianu ca militar*, în „România dela Mare”, I, no 12, 12 feb 1934, p. 6.
- Popp, N.M., *Raport administrativ pe anul 1938*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, LVIII, 1939, pp. 244-247.
- Predescu, Lucian, *Enciclopedia Cugetarea. Material românesc. Oameni și înfăptuiri*, Vestala, București, 1999.
- *** *Proces-Verbal al ședinței din 4 februarie 1903*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, an XXIV, 1903, pp. 9-15.
- *** *Proces-verbal al ședinței Comitetului Societății Geografice Române din 12 Februarie 1909*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXX, sem. 2, 1909, pp. 9-11.
- *** *Publicațiile S.G.R. în cursul acestor 25 de ani*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXI, sem. I, 1900, pp. 21-122.
- Roman, Ioan N., *„Năvălirea bulgarilor din 1916-18 în județul Tulcea” : [Recenzie la comunicarea științifică ținută de col. M. Ionescu-Dobrogianu la Societatea Regală de Geografie]*, în „Analele Dobrogei”, I, no 4, 1920, pp. 650-652.
- Sarry, Constantin N., *Cazul colonelului Dobrogianu*, în „Dobrogea Jună”, XVII, no 249, 28 oct 1923, p. 1.
- Idem, *Închinare: Colonelului Marin D. Ionescu-Dobrogianu: Cu prilejul sărbătoririi sale*, Tipografia „Dobrogea Jună”, Constanța, [f.a.].
- Idem, *Un monument închinat vitejilor dobrogeni la Tulcea: Inițiativa d-lui col. Dobrogeanu*, în „Dobrogea Jună”, XIV, no 9, 5 feb 1920, p. 2.
- *** *Sărbătorirea unui mare cărturar dobrogean*, în „România dela Mare”, II, no 90, 19 aug 1935, p. 2.
- Scurtu, Costin, Macovei, Remus, *Regimentul 34 Infanterie, de la Constanța la Kandahar*, Editura Compania Națională Administrația Porturilor Maritime, Constanța, 2007.
- *** *Serbarea dela Regimentul 34*, în „Dobrogea Jună”, XVII, no 149, 3 iul 1923, p. 1.
- Stețcu, Gheorghe, *Adâncă recunoștință Colonelului Marin Ionescu Dobrogeanu*, în „România dela Mare”, an IV, no 176, 19 apr 1937, p. 3.

*** *Ședința comitetului „Pro Eminescu”*, în „Dacia”, XVIII, no 143, 21 sep. 1931, p. 1.

Teodorescu, C., *Raportul secțiunii militare al Societății Geografice Române din 27 aprilie 1913*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXIV, 1913, pp. 49-60.

Tocilescu, Grigore G., *Istoricul activității pe tărâmul geografic al țării noastre sub întreaga domnie a M.S. Regelui Carol I: Conferință ținută în sala Ateneului Român în ședința solemnă din 14 oct 1906 a Societății Geografice Române*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXVIII, sem. 2, 1907, pp. 21-492.

*** *Trei decenii de dobrogenism*, Institutul de Arte Grafice Dobrogea Jună, Constanța, [f.a.].

Vladimir, T. I., *O oră în preajma colonelului Dobrogianu*, în „România dela Mare”, an V, no 231, 30 mai 1938, p. 1.

Vulcan, Petru, *Locotenentul M.D. Ionescu*, în „Ovidiu”, I, no 10, 1 feb 1899, pp. 145-146.

Vulpe, Aurel, *Cuvântare rostită cu prilejul sărbătoririi lui M. D. Ionescu-Dobrogianu*, în „Dobrogea Jună”, XXIX, no 135, 9 nov 1933, p. 1.

III.1. Marin Ionescu-Dobrogianu's works

III.1.a. Volumes

Cercetări asupra orașului Constanța: Geografie și istorie, [f.e.], București, 1897.

Dobrogea în pragul veacului al XX-lea: Geografia matematică, fizică, politică, economică și militară, Atelierele Grafice „I.C. Socecu”, București, 1904.

Două probleme de geografie... Cu două vederi ale Hârșovei, din anul 1826, [f.e.], București, 1910.

Formarea Deltei Dunării și configurația ei veche: Studiu morfologico-geografic: Comunicare prezentată Congresului internațional de geografie, din Cairo, în 1925: (cu o hartă și două schițe, Tip. „Lucrătorii Asociați”, Constanța, [1927].

Geografia militară: 1920, Institutul de editură și arte grafice, Constanța, 1920.

Tomi-Constanța: Monografie: Cu planul orașului și un indice alfabetic al stăzilor: Conține 20 de vederi (afară din text), [f.e.], Constanța, 1931.

Un veac și jumătate din viața Dobrogei medievale, Atelierele Grafice SOCEC, București, 1915.

III.1.b. Studies and articles

- Acum trei sferturi de veac*, în „Revista Fundațiilor Regale Române”, IV, no 5, mai 1937, pp. 385-391.
- Armata (Simple păreri ale unui țărănist)*, în „Secera”, II, no 7, 1 apr 1923, p. 1.
- Ce ni-a dat Renașterea?*, în „Viața Românească”, IX, no. 7-9, iul-sep 1914, pp. 92-109.
- Cel dintăi fior de dragoste*, în „Dobrogea literară”, I, no 5, 1 iun 1925, p. 1.
- Ceva despre Partidul Țărănesc*, în „Secera”, II, no 1, 25 dec 1922, p. 2.
- Ceva din trecutul Tulcii, Vicinei și Preslavului*, în „Dobrogea Jună”, XXII, no 140, 1 iul 1908, p. 1.
- Colonizarea Dobrogei*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXV, 1, 1904, pp. 107-125.
- Considerațiuni asupra cursului inferior al Dunării: Formarea Deltei [Dunării]*, în „Buletinul Societății Regale de Geografie”, XXII, no 1, 1901, pp. 158-181.
- Constanța de acum o jumătate de veac*, în „Dobrogea Jună”, XXIX, no 112, 20 sep 1933, p. 1; no 113, 22 sep 1933, p. 1; „Marea Noastră”, VIII, no 2, 15 oct 1933, p. 1, 2.
- Creștinismul în Scythia Minor*, în „Tomis: revistă eparhială de Constanța”, II, no 2, 5 mai 1925, pp. 67-69.
- Cum am cunoscut pe Mihai Eminescu*, în „Preocupări literare”, I, no 1, 1 feb 1936, pp. 91-101.
- Cum l-am cunoscut pe Eminescu*, în Valerian Petrescu (editor), *Omagiu lui Mihai Eminescu: volum editat de Comitetul „ProEminescu”*, Tipografia ziarului „Universul”, București, 1934, pp. 109-121.
- Delta Dunării*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XL, 1921, pp. 216-259.
- Din notele de călătorie ale lui Ewlia [Celebi] în a doua jumătate a veacului al XVII-lea*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXIV, 1913, pp. 210-223.
- Din zile mari: Cuvântare ținută ofițerilor și trupei garnizoanei Constanța la 10 Mai 1927*, în „Dobrogea Jună”, XXIII, no 107, 1 iul 1927, p. 1.
- Dobrogea acum o sută de ani*, în „Viața dobrogeană”, I, no 4, mai 1927, pp. 1-10.
- Dobrogea în pragul veacului al XX-lea*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXIV, sem. 1, 1903, pp. 66-89.
- Dobrogea văzută de un militar de seamă : [contele Helmuth von Moltke] acum o sută de ani*, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, LIV, 1935, pp. 254-264.
- Dunărea*, în „Ovidiu”, I, no 2, 1 oct 1898, pp. 20-25; no 3, 15 oct 1898, pp. 43-47; no 4, 1898, pp. 54-56; no 5, 15 nov 1898, pp. 71-72; no 6, 1 dec 1898, pp. 85-88; no 7, 11 ian 1898, pp. 114-117.

- După trei ani dela încheierea secțiunii militare a S.G.R.*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXII, sem. 1, 1911, pp. 50-57.
- Formarea Deltei Dunării*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXX, 1909, pp. 26-50.
- Glia dobrogeană*, in „Glia”, I, no 1, 1 nov 1933, p. 1.
- Impresii de călătorie în Dobrogea*, in „Ovidiu”, II, no 8, oct 1902, pp. 119-120; no 9, nov 1902, pp. 133-135; no 10-11, 1903, pp. 48-151.
- Insula Șerpilor*, in „Ovidiu”, I, no 13, 15 mar 1899, pp. 195-199; no 17, 15 iun 1899, p. 21; 25 aug 1899, pp. 311-313.
- Invazia barbară din 1916-1918 în județul Tulcea*, in „Arhiva Dobrogei”, II, 1919, pp. 182-21.
- Istoria Dobrogei*, în „Libertatea”, I, no 2, 1 mai 1930, p. 2; no 3, 1 iun 1930, p. 1; no 4, iul 1930, pp. 1-2.
- Începuturile creștinismului în Dobrogea : Articol închinat P.S. Gherontie, Episcopul Tomisului și al Durostorului*, in „Tomis: revistă eparhială de Constanța”, X, no 3, mar 1934, pp. 33-52.
- Începuturile vieții militare, sociale și culturale a Dobrogei sub români : [conferință]*, in „Farul”, I, no 67, 7 iul 1919, pp. 1-2.
- Între capul Midia și Gura Sf. Gheorghe (Încercări de morfologie)*, in „Natura”, XIV, no 1-2, ian-feb 1925, pp. 32-35.
- Marea Neagră*, în „Ovidiu”, I, no 9, 15 feb 1899, pp. 134-138; no 10, 1 feb 1899, pp. 149-151; no 11, 15 mar 1899, pp. 167-169.
- Monumentul eroilor tulcenii*, in „Dobrogea Jună”, XV, no 156, 16 iul 1921, p. 1.
- Năvălirea bulgară din 1916-18, în jud. Tulcea : [Conferință ținută în ședința Adunării generale a Societății Regale Române de Geografie dela 25 aprilie 1920]*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXIX, 1920, pp. 115-138.
- Note relative la Istoria Dobrogei*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXIV, 1913, pp. 138-140.
- Notre Sakhaline*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, LVII, 1938, pp. 315-318.
- Numele Dobrogei în diferite timpuri*, in „Ovidiu”, I, no 1, 15 sep. 1898, p. 7-10; „Vocea Dobrogei”, II, no 27, 8 nov 1898, p. 2.
- „Peuce” era numai grindul Chiliei?*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, LII, 1933, pp. 355-370.
- Poetul militar colonel Theodor Șerbănescu*, in „Ovidiu”, I, no 3, 15 oct 1898, pp. 36-39.

Reminescențe : [Amintiri literare], in „Analele Dobrogei”, II, no 1, ian - mar 1921, pp. 53-59.

Scythia minor, Berdjan, Dobrovia : Studiu istorico - geografic (I), in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXI, no 2, 1910, pp. 42-112.

Scythia minor, Berdjan, Dobrovia : Studiu istorico - geografic (II), in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXII, no 1, 1911, pp. 77-122.

Spicuri și tălmăcirii din Herodot, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XLII, 1923, pp. 235-241.

Starea Principatelor Române la începutul veacului trecut : [Voyage dans la Valachie et la Moldavie] [par] W. Wilkinson. Paris : Librairie Boucher, 1831, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, LV, 1936, pp. 192-236.

Un veac și jumătate din viața Dobrogei medievale, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXVI, 1915, pp. 569-599.

Valea Carasu, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, XXXVII, 1916-1918, pp. 116-132, 565-566.

IV. Web resources

*** *Aniversări 17 decembrie 2012 apud* <http://www.cnr-unesco.ro/ro/aniversari.php?sdata=2012-12-17>; [accessed February 9th, 2013, 19.45]

apud <http://www.once.ro/ro/cimitir.php?id=10066&lang=ro&jud=5>; [accessed February 19th 2013, ora 18.45]

Bâțlan, Vasile, Biserica Sf. Anton din Constanța, *apud* <http://www.crestinortodox.ro/stiri/ziua/biserica-sfantul-anton>; [accessed June 12th, 2013, 18.30]

*** *Bibliographie géographique 1925*, in „Gallica”, XXXV, 1926, p. 252 *apud* <http://www.catalogue.bnf.fr/ark:/12148/cb34348163c>; [accessed October 1st, 2012, 21. 30]

Minassian, Taline Ter, *Les geographes francais et la delimitation des frontieres de la Bulgarie a la conference de la paix en 1919*, in „Balkanologie”, vol. VI, no 1-2 Dec, 2002, *apud* <http://balkanologie.revue.org/index454.html/29> aprilie 2010.